

Toezichthouder Ben Alblas: man van wetenschap en praktijk

Cursussen Lakken

Ben Alblas (55) is toezichthouder van de VOM-cursussen Lakken. Hij studeerde scheikunde in Utrecht en promoveerde in 1983 in Groningen op een proefschrift over materiaaltechnologie en legeringen, “op het raakvlak dus van schei- en natuurkunde. Daar heeft ook altijd mijn belangstelling gelegen”. Na zijn promotie kwam hij in 1983 twee jaar te werken aan de Technische Universiteit Twente bij een postdoctoraal onderzoek. Vervolgens werkte hij vijf jaar bij TNO, maar niet op een technische afdeling. De werkring beviel goed, maar het begon toch te kriebelen dat hij zijn eigenlijke vak niet meer uitoefende...

In die periode begon tijdschrift Intermediair met de mogelijkheid dat niet alleen werkgevers maar ook werkzoekenden hun eigen advertentie konden plaatsen, dus zichzelf op die manier konden aanbieden. “De directeur van het COT las die advertentie en nodigde mij vervolgens uit voor een gesprek.” Het COT is een onafhankelijke onderzoeks- en adviesorganisatie voor de bouw en industrie, met ruim zeventig jaar ervaring in het keuren van afwerksystemen, constructies en bouwmaterialen en in de advisering en begeleiding van klanten uit de vastgoed-, civiele, industriële en maritieme sector.

WERKKRING

Sinds 1990 werkt Alblas dus voor COT, waar

hij manager van het laboratorium is en leiding geeft aan een team van tien mensen. Daarnaast heeft COT een aparte adviesafdeling waar nog zo’n vijftien mensen werkzaam zijn. Het bedrijf werd in 1938 opgericht in Haarlem en was van 1975 tot halverwege de jaren ’80 één met de VOM in Bilthoven. Wim Borghardt was destijds directeur van beide. De adviesafdeling van het COT houdt zich bezig met een breed scala van werkzaamheden. “Dat varieert van schadeonderzoek, inventarisaties en het opstellen van inspectierapporten tot de begeleiding van het uitvoerende werk dat onze klanten willen realiseren, en van herstel tot onderhoud. En bij dat uitvoerende werk moet je denken aan

een breed scala van objecten: van bruggen en woningbouwcomplexen tot opslagtanks op chemische terreinen. Kortom, eigenlijk alle ‘verfwerk’ op staal, beton en hout.” Alblas houdt zich in zijn huidige functie in het laboratorium bezig met onder meer het testen en keuren van verfproducten en verfsystemen volgens vele (nationale en internationale) normen en bedrijfsspecificaties, applicatie van verf, milieu en arbo, wet- en regelgeving, testmethoden, snelverwering, veldproefexpositie, schadeonderzoek, rechtzaken, chemische analyses et cetera. Ook hier geldt dat voor alle toepassingsgebieden van verf en voor veel verschillende opdrachtgevers wordt gewerkt. Van overheid tot chemische industrie, van verffabrikanten

VOM-CURSUS NATLAKKEN

Na het succesvol afronden van deze cursus heeft de cursist algemene kennis van verf en verfsystemen, van oplos- en verdunningsmiddelen (inclusief arbo- en milieuaspecten), van het drogen en het filmvormingsproces van verf en van corrosie, en kan de cursist rendementsberekeningen uitvoeren. Daarnaast heeft de cursist algemene kennis van bindmiddelen (droging, typen, eigenschappen, toepassingsgebieden), pigmenten (functies, toepassingsgebieden, eigenschappen, typen, toxiciteit), verfspuittechnieken (pneumatisch, HVLP, warm, elektrostatisch, airless) en andere applicatietechnieken (kwasten, borstelen, dompelen, elektroforetisch, flowcoaten, trommelen, walsen) inclusief voor- en nadelen en arbo- en milieuaspecten, de inrichting van een lakkerij (inclusief spuitkasten, spuitwanden, spuitcabines, afvoer schadelijke stoffen, terugwinttechnieken, ovens en overige instal-

laties), kwaliteitssystemen (testmethoden, keuringen, kwaliteitseisen), watergedragen lakken (toepassingen, typen, bindmiddelen, verwerking), oplosmiddelarme en oplosmiddelvrije lakken, effectlakken, silicaatverven en brandwerende verven.

De competentiegerichtheid van de cursussen komt tot uiting in de analytische benadering van een foutbeeld, communicatieve vaardigheden en planmatig werken.

Voor een compleet overzicht van de inhoud, niveaus, eindtermen en startdata is de cursusbrochure 2009-2010 van de website van de VOM te downloaden: www.vom.nl. Voor gerichte vragen over een op maat gesneden aanbod is cursuscoördinator Ivonne Dentjens beschikbaar: dentjes@VOM.nl.

tot schilders, van brancheorganisaties tot grootwinkelbedrijven, van consumentenorganisaties tot het MKB, van nutsbedrijven tot rechtbanken.

TOEZICHTHOUDER

Alblas is nu een kleine vijf jaar toezichthouder van de VOM-cursussen natlakken. “Vanaf het moment dat de ISO-9000 ingang vond en de VOM een up-to-date cursusaanbod neerzette.” In die onbezoldigde functie is hij (mede)verantwoordelijk voor de inhoud en opzet van de cursussen en de examens, en is hij regelmatig tweede corrector van afgelegde examens. Hij schat dat hij er alles bij elkaar een week per jaar aan kwijt is. Voor de cursus in de nieuwe opzet zijn hij, cursuscoördinator Henk van Uden en de cursusleiders al vele keren in klein comité bijeengeweeest. Het is de bedoeling dat de nieuwe opzet begin 2010 wordt afgerond.

NIEUWE OPZET

Model voor de nieuwe competentiegerichte opzet stond de eveneens nieuwe cursus Poedercoaten. “Zoals in de nieuwe cursusbrochure te lezen is, is de cursus opgedeeld in drie niveaus. Maar wie zich bijvoorbeeld inschrijft op niveau drie, krijgt ook de eerste twee niveaus aangeboden, zij het in een iets compactere vorm, want een groot deel van die ondergrond mag dan al bekend worden verondersteld. Voor dat derde niveau zullen bijvoorbeeld meewerkende voorlieden zich inschrijven. In principe zullen de cursussen

op een centrale locatie worden aangeboden, maar als een bedrijf voldoende mensen inschrijft kan het natuurlijk ook bij dat bedrijf zelf. Zeker voor de module op het tweede niveau is in elk geval een lesomgeving vereist waar ook de praktijkgedeelten kunnen worden gegeven, een laboratoriumachtige setting dus.” Daarnaast is het altijd mogelijk dat deelnemers op maat worden bediend. “Je kunt bijvoorbeeld ook denken aan een paar basislessen voor receptionisten, telefonisten of administratief personeel. Ook voor die mensen is het belangrijk dat ze de grondbeginselen van het lakproces kennen. En daarnaast kennisnemen van de nieuwste eisen op het gebied van veiligheid, gezondheid en milieu. Voor die aspecten is trouwens in elke module ruimschoots aandacht.”

VRAAG

Alblas merkt wel dat de vraag naar de natlakcursussen minder is dan voorheen. “Dat kan er iets mee te maken hebben dat de technologie veel ouder is dan bijvoorbeeld poedercoaten. De oudere vaklieden hebben dus voldoende kennis in huis, hoewel het natuurlijk nooit kwaad kan om voortdurend bij te blijven op het vlak van regelgeving, milieu en dergelijke. Bovendien, om dezelfde reden, is het steeds moeilijker voor bedrijven om vakkundig personeel te krijgen. Vroeger werd bij wijze van spreken iedere willekeurige jongen van de straat geplukt, maar dat kan nu natuurlijk niet meer. Verder kan het zo zijn dat de bodem van allerlei subsi-

diepotjes voor bijscholing van personeel in zicht is gekomen, terwijl ook de kredietcrisis een rol zou kunnen spelen in de tijdelijk wat mindere vraag.” Daarnaast speelt een rol dat poedercoaten de laatste jaren vrij snel in populariteit en omvang is toegenomen en natlakken daardoor wat minder vanzelfsprekend is dan vroeger. Alblas: “Dat zou, behalve met bedrijfseconomische overwegingen, ook iets met het imago te maken kunnen hebben: in de beeldvorming is natlakken ‘chemischer’ en minder milieuvriendelijk dan poedercoaten, terwijl er de laatste jaren natuurlijk ook op natlakgebied enorm veel ten goede is veranderd. Neem alleen al de onstuitbare opkomst van watergedragen lakken en de verschuivende rol van oplosmiddelen.”

Niet voor de VOM maar anderszins heeft Alblas herhaaldelijk ook zelf cursussen en lezingen op zijn vakgebied gegeven. Hij heeft dus de nodige didactische ervaring en deskundigheid, maar is voor zijn rol als toezichthouder toch vooral gevraagd om zijn inhoudelijke kennis van zaken. Samen met de docenten en de cursuscoördinator vormt hij zo een hecht team waarin alle expertise en vaardigheden zijn vertegenwoordigd.